

INICIJATIVA KRŠĆANA ZA EUROPU (IXE)

POZIV UPUĆEN EUROPSKIM GRAĐANIMA POVODOM EUROPSKIH IZBORA U LIPNJU 2009.

**Nadvladati krizu i izazove sadašnjeg vremena
zahvaljujući ujedinjenijoj i solidarnijoj Europi,
više otvorenoj svijetu**

U vrijeme kad europski građani trebaju poslati nove zastupnike u Europski parlament, svatko osjeća da proživljavamo veoma teške trenutke, ali i odlučne za našu vlastitu budućnost kao i za onu naše djece.

*Potpisnici ovog poziva, članovi Inicijative kršćana za Europu, koji dolaze iz (14) zemalja Europske unije, odnosno država kandidata za pristup, upućuju sljedeći poziv: **Evandjelje i one tradicije koje se na nj pozivaju, predlažu nam da iščitavamo one znakove vremena koji nas pozivaju na promjenu našeg življenja da bi moglo nastati jedno ljudskije društvo koje poštuje dobrobit svih. Samo ujedinjena Europa može odgovoriti na sadašnje izazove iskazujući svoje visoke vrijednosti solidarnosti, pravde i mira u svijetu. Budimo svjesni naše osobne odgovornosti za europsku izgradnju.***

Poslije dugog razdoblja nesigurnosti, Europljani teže ponovnom okupljanju. U isto vrijeme Europu svom snagom zahvaća financijska, ekonomska i, kako moralna tako i duhovna kriza koja danas pogađa čitav svijet. Izgubljeno povjerenje će se povratiti samo pod uvjetom općeg uzleta, u kojem Europa mora imati jednu od glavnih uloga, premda su europske institucije oslabljene neizvjesnošću koja još pritišće postupak ratifikacije Lisabonskog ugovora.

Planetarna kriza predstavlja težak ispit kroz koji trebaju proći navlastito oni najsirotiji među ljudima i narodima. Ona međutim u isti mah predstavlja i prigodu da se drugačije usmjeri naša gospodarstva i izvrši promjena našeg ponašanja. Ona isto tako otvara Europi mogućnost da ojača na novim temeljima, pod uvjetom da održimo budnom našu sposobnost otpora protivštinama, našu brižnost očuvanja vrijednosti koje od samih početaka predstavljaju humus ove, unutar čitava čovječanstva originalne tvorevine.

Učinimo da se što prije primjenjuju odredbe Lisabonskog ugovora

Da bi se omogućilo Europi da potpuno igra svoju ulogu na međunarodnoj sceni u kontekstu sadašnje krize i da je se opskrbi demokratskim i djelotvornim institucijama, pozivamo ponajprije naše vlade i europske građane da podrže stupanje na snagu ugovora koji su šefovi država i vlada prihvatili u Lisabonu: on pruža prava sredstava za djelovanje kao i čvršći temelj za zajedničko traženje odgovarajućih rješenja. Mi se u tom smislu radujemo što je Irska prihvatila ponovo razmotriti svoj negativni glas.

Ovaj ugovor predstavlja, valja to priznati, složenu redakciju koja nije uvijek razumljiva neupućenom čitatelju, kao uostalom i drugi tekstovi proizišli iz rasprava 27 zemalja članica;

ovaj ugovor ipak, kao ni jedan prije toga zauzima nedvojbene stavove o temeljnim vrijednostima Europe i teži da Europskoj uniji priskrbi postupke koji omogućuju djelotvornije odluke u kontekstu proširene Europe. Taj ugovor predstavlja još i preduvjet sposobnosti Europske unije da bude jedan od stožera stabilnosti, solidarnosti i otvaranja prema Istoku i Jugu.

Usprkos odsutnosti spominjanja kršćanskih korijena Europe, mi pozitivno primamo afirmacije ovog ugovora koje su faktički nadahnute kršćanskom mišlju i vrijednostima. Tako ovaj ugovor po prvi put izričito iznosi da je ljudsko dostojanstvo prva od vrijednosti Europe, ispred slobode, demokracije i jednakosti. On podsjeća da ciljevi Unije uključuju mir, punu zaposlenost, održivi razvoj, slobodnu i pravičnu trgovinu, eliminaciju siromaštva, zaštitu ljudskih prava, kao i poštivanje i razvoj međunarodnog prava. Pojam solidarnosti - koji se prije toga rijetko rabio u pravu Europske unije - ovdje postaje središnji pojam.

Povelja temeljnih prava, koje je sastavni dio ovog ugovora, kombinira klasična temeljna prava sa socijalnim pravima; ona isto tako jamči, među ostalim, i pravo na socijalno osiguranje, na socijalnu pomoć i na stan; ona jamči još i zaštitu obitelji, prava djece, starih i hendikepiranih osoba, pravo azila, bioetička načela kao što je zabrana reproduktivnog kloniranja, eugeničke prakse, korištenja ljudskog tijela u komercijalne svrhe itd.

Ugovor štiti status Crkava etabliranih u Europi u skladu s njihovim nacionalnim pravom, on priznaje njihov identitet i naročiti doprinos, te poziva Uniju na održavanje otvorenog i redovitog dijaloga s tim Crkvama.

I, na koncu, Ugovor predviđa među ostalim i ojačanje ovlasti Europskog parlamenta kao i nacionalnih parlamenata, veću transparentnost, izravnije sudjelovanje građana, jasniju razdiobu ovlasti i bolji nadzor nad supsidijarnošću.

Ovaj ugovor, upravo zato što osnažuje djelotvornost i demokratski legitimitet Unije, pruža Europi sposobnost da se sučeli s onim što nam se čini da predstavlja tri glavna izazova sadašnjeg doba: globalizacija, klimatske promjene i demografski razvoj.

Gradimo solidarniju Europu - da bismo odgovorili globalizaciji ekonomije

Globalizacija trgovinskih i financijskih odnosa doživjela je neviđenu eksploziju tijekom minula dva desetljeća premda je itekako očito da mnogi nisu profitirali od plodova ovog rasta. Svatko je naime u stanju danas zamijetiti slabosti sustava kojim vlada nezaustavljivo mnoštvo financijskih instrumenata, a koje karakterizira odsutnost regulacije, transparentnosti i odgovornosti sudionika. Isto se tako opaža ponovno rađanje protekcionističke napasti i, unutar Europske unije, refleksa *svatko za sebe*.

Da bismo izbjegli takve neravnoteže, na nama je da što prije stavimo ekonomiju u službu čovjeka i svih ljudi, a što znači valorizirati ljudski rad, promicati poduzeće i ponovo uspostaviti ulogu države kao čuvara općeg interesa. Pred novim realnostima treba osuvremeniti europski model socijalne tržišne ekonomije. Treba osnažiti njezin poziv pomirenja gospodarske djelotvornosti i socijalne pravde, jednakosti šansa za svih i solidarnosti. Ta se solidarnost ne može zaustaviti na nacionalnim granicama, nego treba

profitirati od, na terenu tijekom godina stečenog, nezamjenjivog iskustva Unije i pokazati se odvažnijom u obrani interesa onih koji su najranjiviji.

Zbog toga i obzirom na njezinu ulogu velesile, Europska unija je pozvana na promicanje politike svjetske regulacije, podržanu od strane struktura međunarodnog upravljanja i uz pomoć ojačanja nadzornih instrumenata. Među ovima, Međunarodni monetarni fond i Svjetska banka te sustav Ujedinjenih naroda trebaju odigrati glavnu ulogu, osiguravajući u isti mah zemljama snažnog rasta, kao i siromašnim zemljama, navlastito onima afričkog kontinenta, udio koji im pripada u donošenju odluka.

Gradimo Europu koja će više poštivati buduće naraštaj - da bismo odgovorili klimatskim promjenama

Znatne klimatske promjene su u tijeku, posljedice za buduće naraštaje su očite, a ljudska odgovornost neupitna. Kao kršćani, mi vjerujemo da nam je Bog povjerio Stvoreno i da smo mi njegovi „intendant“ i odgovorni korisnici. Međutim, i industrijske zemlje i druge po njihovu uzoru pribjegavaju još uvijek proizvodnim postupcima i načinu življenja koji vode nesputanom iskorištavanju raspoloživih resursa. Mi znamo da posljedice klimatskih promjena kao što su oluje, poplave ili suše pogađaju ponajprije siromašne zemlje i potiču na sukobe oko pristupa hrani i vodi.

Sad je prihvaćeno i priznato da se ovakvo stanje može prevladati jedino po cijeni drugačijeg usmjeravanja ekonomskog rasta da bi se smanjila potrošnja energije i općenito neobnovljivih prirodnih resursa. Jedino ujedinjena Europa je u stanju, usprkos financijske i ekonomske krize, poduzeti odvažne ali neophodne inicijative. Pozdravljamo odluke koje su već donesene u tom smislu, ali smatramo da treba poći i dalje od njih.

Svatko je od nas pozvan osobno pridonijeti ovom naporu i priznati da se drugačiji način življenja nameće, navlastito u industrijskim zemljama. Pronaći ponovo određenu umjerenost u potrošnji dobara i našem kretanju, to znači izbjeći ekološke poremećaje; ali to isto tako znači šansu koju treba iskoristiti da se odvratimo od previše materijalističkog života i više otvorimo bogatstvu međuljudskih odnosa.

Gradimo plemenitiju Europu - da bismo odgovorili demografskom izazovu,

Treći veliki izazov pred kojim je većina zemalja Europe je demografski izazov koji uzrokuju istovremeno starenje i smanjivanje našeg pučanstva. U tom smislu je, na međunarodnom planu, Europa danas kontinent koji je najviše pogođen. Među socio-ekonomskim posljedicama tih demografskih promjena su preopterećenost naših socijalnih sustava, manjak radne snage na srednji rok, povećanje zavisnosti i izoliranosti zbog dobi, kao i povećanje mogućih sukoba među naraštajima.

Razlozi ovakvom stanju su mnogostruki, ali odgovori na te izazove predmnijevaju prije svega povećanu pozornost dobrobiti obitelji, toj neuralgičnoj stanici naših društava, kao i mlađim naraštajima. Zemlje članice, jednako kao i Europska unija u okviru njezinih ovlasti, trebaju

bdjeti nad ispunjenjem smisla obiteljskog života i nad potrebom njegova promicanja i zaštite. Riječ je o tome da se stvore uvjeti te se omogući roditeljima ostvariti njihovu želju za djecom i pomiriti obiteljski i profesionalni život.

U tu svrhu treba mobilizirati sve politike: zdravstvo, obrazovanje, zapošljavanje; od čitavog društva treba tražiti da pruži mladim naraštajima sve mogućnosti i da vrjednuje ulogu starih.

Danas doseljenici iz drugih zemalja predstavljaju otprilike dvije trećine povećanja stanovništva Europe. Pojava useljeničtva će se nastaviti zbog potrebe barem djelomične kompenzacije demografskog usporavanja. Važno je dakle da se naše društvo založi za to da integrira migrante i više promiče različitost.

Obiteljsku i useljeničku politiku, općenito uzevši, ne mogu diktirati samo ekonomske potrebe. Briga da se dobije izabrano useljeničtvo ne smije prevladati nad pravom svakoga na obiteljski život. Mjesto i uloga useljeničke politike, jednako kao i održavanja etničke, kulturne i religijske različitosti naših društava, tiču se smisla za doček i gostoprimstvo i zahtijevaju našu zauzetost, navlastito ako smo kršćani.

Treba međutim priznati da je moglo izgledati da europske institucije ugrožavaju integritet obiteljske zajednice. Postoji naime rizik da se niječe različitost spolova i ne priznaje bilo koja razlika između očinske i majčinske funkcije. Potrebno je glede toga naglasiti da ni sadašnji europski ugovori, a ni Lisabonski ugovor, ne dopuštaju Uniji da donosi zakone na području obiteljskog prava i prava na život: ova prava i dalje spadaju u isključive ovlasti država.

I na koncu, mi pozivamo sve europske građane, navlastito kršćane da s punom odgovornošću interveniraju u europskoj demokratskoj raspravi.

Europski građani, sudjelujmo u izborima u lipnju 2009. godine. Budimo svjesni uloga europske izgradnje i nade koju ona i dalje predstavlja za osiguranje mira i pravde na razini čitavog svijeta. Zahtijevajmo od raznih političkih formacija da za ove izbore iskažu jednu stvarnu europsku viziju; podržimo kandidate, koji su odlučni da u europskom parlamentu brane one politike koje su nadahnute poštivanjem ljudskog dostojanstva, u perspektivi solidarnije i plemenitija Europe, koja više poštuje buduća pokoljenja. Kao odgovorni birači na sljedećim izborima, budimo neosjetljivi za populističke parole. Izgradnja Europe je ponovo središnji ulog za Europljane i Parlament ima, više negoli druge institucije Unije, zadaću predstavljati građane.

Nikada nije tako očigledan kao danas bio poziv Europske unije - biti čimbenik mira u svojoj regiji i za čitav svijet. Učinimo sve da ona ne propusti svoj sastanak s poviješću!

„INICIJATIVA KRŠĆANA ZA EUROPU (IXE)“

Tko smo mi?

Tijekom 90-tih godina mnoge reprezentativne organizacije socijalnog katolicizma u Europi stekle su uvjerenje da više nije moguće razmišljati i raspravljati o socijalnim pitanjima, ili o problemima društva, a da ih se pritom na smješta u europski kontekst.

Polazeći od te konstatacije, Socijalni tjedni Francuske (SSF) i Središnji odbor njemačkih katolika (ZdK) su se jedni drugima približili 1999. godine i u svibnju 2000. objavili manifest pod naslovom „*Za jednu europsku svijest*“ (dostupan na 7 jezika na www.zdk.de). Bila je to polazna točka partnerstva ovih dviju organizacija koje su željele ponuditi kršćanima raznih europskih zemalja redovite susrete. I tako su se one nalazile tijekom brojnih susreta u raznim europskim gradovima, navlastito u Bruxellesu u siječnju 2001, u Berlinu u veljači 2002, u Krakovu u ožujku 2003, u Lillu 2004, u Saarbrückenu 2006...

Tako je u lipnju 2006. godine stvorena **Europska radna skupina**; ona se je u ožujku 2006. nazvala „**Inicijativom kršćana za Europu**“, s inicijalima IXE. Jedna od značajnih djelatnosti Skupine bila je sastavljanje manifesta nazvanog „*Pronađimo ponovo smisao europske izgradnje*“, dokumenta koji je bio objavljen povodom pedesete obljetnice Rimskih ugovora u ožujku 2007. i koji je dostupan na 9 jezika na sljedećoj elektronskoj adresi: http://www.ssffr.org/actu/2007/manifeste_ixe.php3.

IXE je sebi postavila četiri **značajna cilja**:

- Omogućiti kršćanima Europe, brižnima nositi socijalnu poruku Crkve, da se upoznaju i da na bolji način proživljavaju svoje povijesne i kulturne razlike;
- Otpočeti dijalog s društvom i iskazati svoje stavove o temama koje se tiču njegove budućnosti na europskoj razini;
- Potaknuti razmišljanja o napredovanju europske izgradnje, navlastito kroz dijalog s nacionalnim i europskim institucijama;
- Pružiti potporu organizaciji manifestacija, koje imaju europsku vokaciju, o aktualnim temama društva.

Općenito uzevši, članovi IXE kane u raspravama u svojim zemljama promicati življu europsku svijest.

Članovi IXE

Na dan posljednjeg ažuriranja ovog predstavljanja, 12. lipnja 2008. godine, Skupina IXE okupljala je članove iz sljedećih zemalja: Austrija, Belgija, Francuska, Hrvatska, Italija, Luxembourg, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Slovačka, Rumunjska i Ukrajina; Skupina uključuje i jednog promatrača COMECE.

Popis potpisnika Poziva IXE 2009

Jérôme VIGNON Predsjednik Socijalnih tjedana Francuske (SSF) – Francuska	Hans Joachim MEYER Predsjednik Središnjeg odbora njemačkih katolika (ZdK) – Njemačka
Michel CAMDESSUS Počasni predsjednik Socijalnih tjedana Francuske (SSF) – Francuska	Henryk WOZNIAKOWSKI Predsjednik izdavačke kuće ZNAK – Poljska
Andrea OLIVERO Predsjednik ACLI – Kršćanske udruge talijanskih radnika – Italija	Clotilde Nyssens Altercité - Belgija
Antoine ARJAKOVSKY Ravnatelj Instituta ekumenskih studija Katoličkog sveučilišta Ukrajine u Lvivu, Predsjednik Ekumenskog socijalnog tjedna Lviva – Ukrajina	Neven ŠIMAC Potpredsjednik Centra za europsku dokumentaciju i istraživanja Robert Schuman, Zagreb/Split – Hrvatska
Anna MOSKWA Europski centar susreta - Zaklada Nowy Staw – Poljska	Hein PIEPER Ravnatelj Katholiek Netwerk – Nizozemska
Pierre LECOCQ Predsjednik UNIAPAC Europe – Međunarodna kršćanska unija rukovoditelja tvrtki – Pariz	Peter ANNEGARN Predsjednik Međubiskupijskog vijeća laika (CIL) – Belgija
Josiane CAPROENS Predsjednica Međubiskupijskog pastoralnog vijeća (IPB) – Belgija	Carine DEVOGELAERE Koodonatorica Međubiskupijskog pastoralnog vijeća (IPB) – Belgija
Frank TURNER s.j. Ravnatelj OCIPE – Isusovački europski ured –Bruxelles	Henri MADELIN s.j. OCIPE - Isusovački europski ured – Strasbourg
Peter GRUBITS Glavni tajnik Katoličke akcije Austrije (KAÖ) – Austrija	Violeta BARBU Članica IXE – Rumunjska
Pedro SOLS LUCIA i María Luisa LLADÓ HÄDINGER Članovi IXE - Španjolska	Anne VAN DER VAEREN Članica IXE – Belgija
Pierre DESCHAMPS Predsjednik EDC – Kršćanski poduzetnici i rukovoditelji – Francuska	Tomáš HALÍK Predsjednik Češke kršćanske akademije - Prag
Michel VAN AERDE OP Ravnatelj Dominikanske udruge ESPACES – Bruxelles	Ignace BERTEN ESPACES – Bruxelles
Markus SCHLAGNITWEIT Ravnatelj Katoličke socijalne akademije Austrije – Austrija	Francis Davis Von Hugel Institute, St Edmund's College, Cambridgesko sveučilište, Velika Britanija
Yves Coulomb Predsjednik MCC – Kršćanski pokret kadrova i rukovoditelja - Francuska	